

Socialdemokraterna

FRAMTIDSPARTIET

Motion om att inrätta en kommunal Äldreombudsman

Redan i Maktutredningen, som offentliggjordes 1990, konstaterades att inflytande över den egna situationen avtar med stigande ålder. Andra studier, exempelvis av professorn Möller i studien *Brukare och klienter i välfärdsstaten*, om missnöje och påverkansmöjligheter inom barn- och äldreomsorg, menar att åldrandet bidrar till att utveckla en särskiljning, där "de äldre" helt enkelt blir något som är särskilt från "vi" eller "oss". Inom klassisk sociologisk forskning finns mängder av studier som beskriver sådana socialisationsprocesser, exempelvis hospitalisering, prisonisering och kasernisering. Socialiseringen till en uppdelning i "oss" och "dem" kan leda till utanförskap och en känsla av underlägsenhet och beroende. I de värsta fallen kan det leda till främlingskap och även fientlighet till makthavare eller samhälle.

Att vi strukturerar samhället i kategorier, till exempel "äldre", är dock ett faktum, som vi har att hantera. När det gäller "barn" har vi gjort det sedan länge och i Sverige finns det en Barnombudsman sedan 1 juli 1993. I en proposition 2019, föreslås en Äldreombudsman (ÄO) vilket dock avvisades av såväl socialutskott som kammaren. Detta har dock varit en drivande process och idag återfinns en ÄO i ett stort antal kommuner, bland annat i samtliga storstäder, men även i många mindre kommuner, Finlands riksdag fattade, till skillnad från Sveriges, ett annat beslut och har sedan i juni 2021 en ÄO.

Frågan om en ÄO har ytterligare aktualiserats genom Sveriges hantering av coronapandemin, vilken lett till att särskilt äldre drabbats extra hårt. Bland de orsaker som hittills framkommit hör organisering, kompetens och riskhantering. Pandemin har också inneburit att många äldre lider extra mycket av social isolering.

I de kommuner som inrättat en ÄO ser man ett relativt tydligt perspektiv: en ÄO:s uppdrag avgränsas inte till vård och omsorg. Aspekter som kultur, fritid, friskvård, stadsplanering, bostadsförsörjning och trafikplanering är områden som nämns som givna.

Förslag:

Socialdemokraterna föreslår att:

- Öckerö kommun, inom ram, inrättar en roll eller ansvar som Äldreombudsman
- Öckerö kommun söker möjligheter att lära av kommuner, främst i vår geografiska närhet, för hur en ÄO lämpligen bör utformas avseende mål och innehåll, samt återkommer med förslag på sådant till kommunfullmäktige.

För Öckerö Socialdemokrater 2021-11-04

Ronald Caous

Thomas Wijk